

Sprekend Humanisme

Uitwerking van het interview:

De heer P. Holleman (geboren 1920)

Datum	: 02-10-2001
Lokatie	: Geleen
Onderwerp(en)	: Achtergrond, opleiding, loopbaan, Humanistisch Verbond en Humanitas in Limburg.
Duur interview	: deel 1 47:23 (min/sec) (voor deel 2 zie 107 B)

Naam / functie interviewer(s)	: Jan K. Loman
Kader/context	: Onbekend
Datum uitwerking	: 07-05-2014
Uitgewerkt door	: Hanneke Hoogakker

Niveau van uitwerking	: Indicatief (globaal. Tijd/onderwerp + kernzin(nen) en evt. opmerking)
Drager	: Gedigitaliseerde opname van een geluidscassetteband WAV bestand WAV- 107 A.

Respondent : De heer P. Holleman, geboren 20-12-1920 te Dubbeldam, was van 1981–1986 voorzitter van de afdeling Zuid-Limburg van het Humanistisch Verbond. Hij was actief binnen Humanitas Zuid-Limburg, onder andere als bestuurslid. Tevens heeft hij werk verricht voor het HVO op Limburgse scholen.

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
00.00	Achtergrond P. Holleman	Geboren 20-12-1920 te Dubbeldam, sinds 1951 woont hij in Geleen en werkt bij DSM. Hij bleef, als niet-Limburger en vooral als niet-kerkelijk persoon, "een vreemde eend in de bijt".
01.29	Levensovertuiging.	Sinds de jaren '50 is hij, samen met zijn echtgenote, lid van het Humanistisch Verbond. Hij raakte bestuurlijk betrokken bij het HV. Hij was oorspronkelijk Nederduits Hervormd, maar er werd thuis "weinig aan gedaan". Zijn echtgenote was niet kerkelijk; haar vader was humanist en was in de jaren '30 lid van de Vrijdenkers en later het HV.
04.56	Opleiding	Hij heeft de HBS te Velsen en de Kweekschool voor machinisten te Amsterdam gevolgd.
05.10	Loopbaan	Hij werkte tijdens de oorlog voor de Stoomvaartmaatschappij Nederland. Hij leerde zijn echtgenote kennen en nam in 1946 ontslag (voor zijn werk op zee was hij lange tijd van huis). Vanaf 1946 zat hij in Nederlands Oost-Indië als technisch ambtenaar bij het Departement van Scheepvaart. Begin 1951 was hij weer terug in Nederland en ging hij bij de DSM in Geleen werken.
06.40	Lidmaatschap van Humanistisch Verbond en van Humanitas	In de tweede helft van de jaren '50 werden de eerste afdelingen opgericht in Maastricht en Brunssum. Hij is al snel lid geworden van Humanitas, onder andere vanwege de kraamzorg. Door dit contact is hij bestuurslid geworden van Humanitas in Geleen.

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
		Hij werd wel lid van het Humanistisch Verbond, maar was daarin niet echt actief.
09.45	Activiteiten voor Humanitas en het Humanistisch Verbond.	<p>In de jaren '60 werd in Geleen een Humanitas-bureau opgericht voor maatschappelijke dienstverlening. Door de ontzuiling is dit een algemeen bureau geworden.</p> <p>Namens het Humanistisch Verbond heeft hij in Geleen een praatgroep opgezet met leden van de Rooms Katholieke en de Hervormde Kerk.</p> <p>Vanaf de tweede helft van de jaren '60, door ontzuiling, heeft hij minder activiteiten voor Humanitas verricht.</p> <p>In Heerlen bestaat nog een Humanitas-bureau voor maatschappelijke dienstverlening.</p>
12.10	Contact met Humanistisch Verbond	<p>Door zijn werk voor Humanitas is hij in contact gekomen met leden van het Humanistisch Verbond in andere plaatsen.</p> <p>In Brunssum was er een (potentiële) HV-afdeling; deze organiseerde lezingen. Door de vergrijzing bestaat deze afdeling niet meer.</p> <p>Dit geldt ook voor Geleen.</p>
13.09	Samenwerking Humanistisch Verbond en Humanitas in Zuid-Limburg	<p>De samenwerking in de jaren '70 verliep moeizaam. De pogingen om tot betere samenwerking te komen zijn mislukt.</p> <p>Het Humanistisch Verbond Zuid-Limburg heeft nog maar weinig leden. Er verschijnt af en toe nog een nieuwsbrief, verder weinig activiteiten.</p> <p>Hij kijkt wel tevreden terug op zijn werk voor Humanitas en het Humanistisch Verbond.</p>
15.50	Activiteiten van het Humanistisch Verbond in Zuid-Limburg	<p>De jaren '80 waren de bloeiperiode van het Humanistisch Verbond in Zuid-Limburg.</p> <p>Voor leden en belangstellenden werden</p>

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
		<p>programma's over diverse onderwerpen georganiseerd, bijvoorbeeld op levensbeschouwelijk gebied en een discussieavond over kernenergie. Het Humanistisch Verbond Zuid-Limburg had slechts circa 110 leden. Voordeel: een goed contact met elkaar.</p>
21.55	Gewestelijk bestuur Midden-Limburg van het Humanistisch Verbond.	<p>In de jaren '80 was er een goed draaiende afdeling van Humanistisch Verbond in Midden-Limburg. HV Midden- en HV Zuid-Limburg richtten een gewestelijk bestuur op. Dankzij dit bestuur heeft het Humanistisch Verbond, na een lang gevecht, een plaats in het bestuur van Radio Omroep Zuid gekregen. Het gewestelijk bestuur van het Humanistisch Verbond nam het initiatief om contact te leggen met de geestelijke verzorging van katholieke huizen. De goede contacten met Tweede Kamerlid Hermans hebben onder andere geleid tot de oprichting van een Humanitas-bureau in Geleen.</p>
25.40	Veranderingen binnen de afdelingen van het Humanistisch Verbond Limburg.	<p>Er volgt in de tweede helft van de 80er jaren een teruggang in het ledenaantal. Er ontstaat verdeeldheid binnen het gewestelijk Humanistisch Verbond. Voorstel voor één HV-afdeling Limburg samen te vatten in één gewest, met aparte taken voor het gewest en voor de afdeling Zuid. Maaïke van Praag heeft vanaf 1986 de taken van Holleman overgenomen. Zij heeft ook als humanistisch raadvrouw in het ziekenhuis gewerkt. Nadien ging het minder met het Humanistisch Verbond in Limburg. Er is gestreden voor humanistische geestelijke verzorging in het UMC Maastricht; men is daar ook ver mee gekomen.</p>

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
29.30	Voorbeelden van tegenwerking door Rooms-katholieken.	Een subsidieaanvraag door Humanitas-gezinsverzorging Geleen wordt door de gemeente geweigerd, vanwege verkeerde informatie door (Rooms-katholieke) burgemeester. Dat werd weer rechtgezet op bevel van de hogere overheid.
		Hierna werd aan Humanitas subsidie verleend volgens de geldende normen. Een HV-infokraam op het Vrijthof kreeg vijandige reacties van het Rooms-katholieke-publiek. Beide voorvallen speelden eind jaren '70.
38.48	Veranderende maatschappij	De maatschappelijke verhoudingen begonnen in de jaren '70 te veranderen. Onder andere door de televisie werden de mensen geconfronteerd met andere ideeën en meningen. De nieuwe generaties denken vaak anders. Zo werd het Humanistisch Verbond langzaam geaccepteerd, maar het is niet in heel Limburg een algemeen goed. Het katholicisme kent een grote achteruitgang.
40.46	Verhoudingen tussen katholieken en niet-katholieken in Limburg	De HV-leden Zuid-Limburg kwamen voor circa 75% van buiten Limburg. De directies van de mijnen en DSM namen vanaf circa 1910 technici en leidinggevendenden aan (vaak niet-Roomskatholiek) van boven de grote rivieren. Pas na WO II wordt in Heerlen de eerste MTS opgericht. Regelmatig wrijvingen tussen RK- en niet-RK-personeel (vooral in de jaren '50). RK hebben in WO II geprobeerd het 'protestantse bolwerk' onderuit te halen. Er waren meerdere protestantse kernen in Limburg. Er is een boek verschenen over de

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
		ervaringen van niet-katholieke inwoners van Zuid-Limburg. Voor de Tweede Wereldoorlog waren er protestante kernen in havenplaatsen voor binnenvaart.
47:23	Einde opname	Hier eindigt het interview abrupt.